

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس: اقدامات بهداشتی و کمک های اولیه در شرایط اضطراری	کد درس: 1752321
مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	پیش نیاز: ندارد
تعداد و نوع واحد: 1 واحد	محل برگزاری: دانشکده بهداشت - ساختمان شماره 2
روز و ساعت برگزاری: روزهای چهارشنبه ساعت ۱۶-۱۸	مسئول درس: دکتر محمد تاج فرد
طراحی اولیه ☒ بازنگری ☐	
شرح درس : با توجه به تجارب گذشته در کشورمان که شاهد وقوع بلایای طبیعی همچون زلزله های ویرانگر، سیل، طوفان و رعد و برق بوده ایم ضرورت دارد دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی با اقدامات بهداشتی و کمک های اولیه در شرایط اضطراری که اهمیت زیادی دارد آشنا شده و در زمینه های ارائه خدمات بهداشتی و کمک های اولیه، عوامل بروز بیماری ها و چگونگی پیشگیری از آن، عواملی که باعث بروز حوادث می شوند و اقدامات ضروری جهت پیشگیری از آنها، ایجاد اردوگاه ها و اسکان نیازمندان و مدیریت بحران، مهارت های لازم را کسب نموده و همچنین ستاد حوادث غیر مترقبه را شناخته و شرح وظایف آنرا بدانند	
هدف کلی دوره: کسب مهارت دانشجویان در زمینه اجرای برنامه های بهداشتی و ارائه کمک های اولیه در شرایط اضطراری به افراد آسیب دیده	
روش های ارزیابی دانشجو (سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: 1- حضور فعال و موثر در کلاس و مشارکت در مباحث درسی و پاسخ به سوالات 10٪ 2- انتخاب یکی از موضوعات آموزشی، تهیه پاورپوینت و ارائه کنفرانس 10٪ روش های ارزیابی در انتهای دوره: آزمون پایان نیمسال تحصیلی به صورت چهارگزینه ای، کوتاه جواب و تشریحی 80٪	
وسایل آموزشی: استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور و رایانه (جهت استفاده از نرم افزار Power point) و ارائه فیلم های کوتاه آموزشی و کلیپ	
منابع اصلی درس: ۱- راهنمای بهسازی محیط در بلایای طبیعی - ترجمه دکتر ابوالحسن ندیم و دکتر محمد عصار	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

- ۲- اقدامات ایمنی مناسب در زمان شیوع بیماری های واگیر ترجمه گروه مترجمین، معاونت پژوهشی
- ۳- اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری تدوین مهندس احمد اصل هاشمی (جلد 1 و 2) از انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تبریز

جلسه اول

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ اهمیت برقراری ارتباط موثر را در حوزه ارائه خدمت در هنگام مواجهه با سوانح و حوادث را شرح دهد.
- ✓ کمک های اولیه را تعریف نماید و ارزش و اهمیت بکار گیری آنرا در هنگام سوانح و حوادث بیان کند.
- ✓ اهمیت اقدامات بهداشتی و کمکهای اولیه در شرایط اضطراری را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
30 دقیقه	معارفه، بیان انتظارات، بیان وظایف و تکالیف دانشجوی، چگونگی ارزیابی پایان نیمسال تحصیلی
55 دقیقه (+ 5 دقیقه استراحت در 45 دقیقه اول کلاس)	اهمیت برقراری ارتباط، تعیین اهداف، تعریف کمک های اولیه و ارزش و اهمیت آن در سوانح و حوادث، اهمیت اقدامات بهداشتی و کمکهای اولیه در شرایط اضطراری
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): حضور فعال و موثر در کلاس و مشارکت در مباحث درسی و پاسخ به سوالات انتخاب یکی از موضوعات آموزشی جهت ارائه کنفرانس	

دانشکده بهداشت
دفتر توسعه آموزش
طرح درس (Lesson Plan)

جلسه دوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ حادثه را تعریف نماید.
- ✓ انواع حوادث و طبقه بندی آنها را بیان نماید.
- ✓ بلایای طبیعی را تعریف نماید.
- ✓ انواع بلایای طبیعی و اثرات آنها را بیان نماید.
- ✓ سازمان های مسئول کشوری و بین المللی را نام برده و چگونگی وظایف آنها را در شرایط اضطراری بیان نماید.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
45 دقیقه (+ 5 دقیقه استراحت)	حوادث و طبقه بندی آن، اثرات کلی بلایای طبیعی
40 دقیقه	شناخت سازمان های مسئول کشوری و بین المللی و تقسیم وظایف در شرایط اضطراری (مدیریت بحران)
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه سوم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓
- ✓ کمکهای اولیه برای نجات مصدومین را توضیح دهد.
- ✓ نحوه ارزیابی آسیب پذیری افراد را بیان نماید.
- ✓ نحوه جمع آوری مجروحین را توضیح دهد.
- ✓ چگونگی جابجایی، تخلیه، حمل و نقل جمعیت آسیب دیده را توضیح دهد.
- ✓ چگونگی اسکان آوارگان را توضیح دهد.

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
40 دقیقه	کمک های اولیه مورد نیاز در شرایط اضطراری، ارزیابی آسیب پذیری افراد
20 دقیقه	ارائه کنفرانس توسط دو دانشجو و نقد کنفرانس ها
30 دقیقه	نحوه جمع آوری مجروحین، چگونگی نقل و انتقال آسیب دیدگان و اسکان آوارگان
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه چهارم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ فراوان ترین بیماریهای واگیر که بعد از بروز بلایای طبیعی مشاهده می شود را نام ببرد.
- ✓ اصول پیشگیری و مبارزه با بیماریهای واگیر در پی وقوع حوادث طبیعی را بیان نماید.
- ✓ چگونگی کنترل بیماری های واگیر در شرایط اضطراری را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
40 دقیقه	فراوان ترین بیماریهای واگیر که بعد از بروز بلایای طبیعی مشاهده می شود اصول پیشگیری و مبارزه با بیماریهای واگیر در پی وقوع حوادث طبیعی
20 دقیقه	ارائه کنفرانس توسط دو دانشجو و نقد کنفرانس ها
30 دقیقه	کنترل بیماری های واگیر در شرایط اضطراری
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه پنجم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ بهداشت محیط در شرایط اضطراری را شرح دهد.
- ✓ روشهای رفع مشکلات آب و فاضلاب در شرایط اضطراری را بیان نماید.
- ✓ نحوه تهیه گندزداها و گندزدایی را شرح دهد.
- ✓ اهمیت تامین آب آشامیدنی سالم را در شرایط اضطراری بیان نماید.
- ✓ انواع روشهای تامین آب سالم و نحوه توزیع را توضیح دهد.
- ✓ چگونگی جمع آوری زباله و جمع آوری اجساد را توضیح دهد.
- ✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
40 دقیقه	توجه به بهداشت محیط در شرایط اضطراری، مشکلات آب و فاضلاب،
20 دقیقه	ارائه کنفرانس توسط دو دانشجو و نقد کنفرانس ها
30 دقیقه	نحوه تهیه و گندزدایی و توزیع آب سالم، جمع آوری زباله و جمع آوری اجساد (حیوانات و انسان)
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه ششم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ آمادگی های لازم بهداشتی قبل از وقوع بحران را شرح دهد.
- ✓ اهمیت مبارزه با بندپایان و جوندگان را در شرایط اضطراری توضیح دهد.
- ✓ روش های کنترل و مبارزه با مگس، موش، سوسک، انواع پشه ها و سایر حشرات را نام ببرد.

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
40 دقیقه	آمادگی های لازم بهداشتی قبل از وقوع بحران
20 دقیقه	ارائه کنفراس توسط دو دانشجو و نقد کنفرانس ها
30 دقیقه	مبارزه با بندپایان و جوندگان بعد از وقوع حوادث و بلایا
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

جلسه هفتم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ مسائل بهداشتی که شرایط اضطراری باید به توجه کرد را توضیح دهد.
- ✓ انواع مراحل روانی و عاطفی در شرایط اضطراری را نام ببرد.
- ✓ نکات بهداشت روانی که در شرایط بحرانی باید مورد توجه قرار گیرد را نام ببرد.
- ✓ انواع پناگاههای موقت را نام ببرد.
- ✓ شرایط بهداشتی برپایی اردوگاه ها را بیان نماید.
- ✓ نحوه اسکان در اردوگاه ها بعد از وقوع حوادث طبیعی را توضیح دهد.
- ✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
40 دقیقه	توجه به مسائل بهداشتی، روانی و عاطفی در شرایط اضطراری
20 دقیقه	ارائه کنفراس توسط دو دانشجو و نقد کنفرانس ها
30 دقیقه	اسکان در اردوگاه ها بعد از وقوع حوادث طبیعی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	

دانشکده بهداشت
دفتر توسعه آموزش
طرح درس (Lesson Plan)

جلسه هشتم

اهداف رفتاری:

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

- ✓ اهمیت آموزش بهداشت در شرایط اضطراری بیان نماید.
- ✓ نکاتی را که در رابطه با آموزش بهداشت باید به آن توجه کرد را نام ببرد.
- ✓ چگونگی جلب مشارکت حادثه دیدگان در سازماندهی را بیان نماید.
- ✓ چگونگی جلب مشارکت مردم حادثه دیده در حل مشکلات شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
40 دقیقه	آموزش بهداشت
20 دقیقه	ارائه کنفرانس توسط دو دانشجو و نقد کنفرانس ها
30 دقیقه	جلب مشارکت حادثه دیدگان در سازماندهی و حل مشکلات
روش ارزشیابی (در صورت نیاز):	